

Ո Ւ Ս Ո Ւ Ց Մ Ա Ն Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

**ՊԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ
ԱՆՁԱՆՑ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ**

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն ուսուցման ծրագիրը (այսուհետ՝ Ծրագիր) ներառում է դատավորների թեկնածությունների 2018թ. ցուցակում ընդգրկված անձանց (այսուհետ՝ Ունկնդիրներ) մասնագիտական պատրաստման կրթական չափորոշիչները, ուսուցման ձևը, ուսումնառության ժամաքանակը և ժամկետները, գնահատման եղանակը, ինչպես նաև դասավանդվող առարկայական կուրսերի համառոտ նկարագիրը:

2. Ծրագիրը մշակվել է Արդարադատության ակադեմիայի կողմից՝ «Արդարադատության ակադեմիայի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի հիման վրա:

3. Ծրագիրը նպատակաուղղված է Ունկնդիրների մոտ դատավորի պաշտոնում գործելու համար անհրաժեշտ կարողությունների, հմտությունների ձևավորմանը, մասնագիտական գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը հետևյալ ոլորտներում.

ա) Ընդհանուր և հարակից մասնագիտական ոլորտ.

Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի իրավաբանության հիմունքների, սահմանադրական իրավունքի և արդարադատության, մասնագիտական էթիկայի, հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի, փաստարկման և հոետորաբանության, համակարգչային գիտելիքների ու հմտությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ընդլայնմանը, ինչպես նաև ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի և ՄԻԵԴ դատական ակտերի համարժեք ընկալման և կիրառման, իրավական վերլուծությունների կատարման, իրավավերլուծական տեքստերի շարադրման կարողությունների և հմտությունների ձևավորմանը:

բ) Հատուկ մասնագիտական ոլորտ.

➤ **Քաղաքացիական իրավունք և դատավարություն:** Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քաղաքացիական իրավունքում և դատավարությունում առկա արդի հարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է քաղաքացիական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հարցերի, հատուկ վարույթի գործերով քննության, ինչպես նաև սեփականության, պարտավորական, մտավոր սեփականության, աշխատանքային, ընտանեկան, ժառանգական, կորպորատիվ իրավունքների, սնանկության վարույթի, վերոնշյալ հարցերի կապցությամբ ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի, ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների և արդի այլ հիմնահարցերի, դատական ակտի մշակման հմտությունների, իրավական օգնության, արբիտրաժային ակտերի ճանաչման ու կատարման վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը և կարողությունների ձևավորմանը, ինչպես նաև դատական վարույթ

իրականացնելու, վերաբերելի իրավունքի վերհանման, վերլուծության և կիրառման համար անհրաժեշտ հմտությունների ձևավորմանը:

➤ **Քրեական իրավունք և դատավարություն:** Մասնագիտական պատրաստման գործընթացը վերաբերում է քրեական իրավունքում և դատավարությունում առկա արդի հիմնահարցերին: Ուսուցման գործընթացը նպատակաուղղված է քրեական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հարցերի, դատական քննության անցկացման և դատական ակտի մշակման հմտությունների, պատժի նշանակման հիմնախնդիրների և պատժի կատարման նկատմամբ վերահսկողության, մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության, խոցելի անձանց մասնակցությամբ վարույթի, խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման, իրավական օգնության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման հիմնահարցերի, քրեական իրավունքի, կիրառական օրենսդրությունների դեմ պայքարի, կոռուպցիոն հանցագործությունների քննության արդի հարցերի, քննարկվող հարցերի վերաբերյալ ՀՀ սահմանադրական դատարանի, ՀՀ վճռաբեկ դատարանի և ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումների ու արդի այլ հիմնահարցերի վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանը, ինչպես նաև դատական վարույթ իրականացնելու, վերաբերելի իրավունքի վերհանման, վերլուծության և կիրառման համար անհրաժեշտ հմտությունների ու կարողությունների ձևավորմանը:

4. Ծրագիրն իրականացվում է առկա ուսուցման ձևով՝ լսարանային ուսուցման և փորձաշրջանի եղանակներով:

5. Լսարանային ուսուցումն իրականացվում է ընդհանուր և հարակից, հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլների հիման վրա: Հատուկ մասնագիտական մոդուլում ընդգրկված դասընթացները նախատեսված են միայն տվյալ մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների համար:

6. Փորձաշրջանը կազմակերպվում է անհատական ծրագրին համապատասխան, որում ընդգրկվում են փորձաշրջանի ընթացքում պարտադիր կատարման ենթակա առաջադրանքներ՝ ըստ քաղաքացիաիրավական և քրեաիրավական մասնագիտացումների: Փորձաշրջանի մեկ օրվա տևողությունը 10 ակադեմիական ժամ է: Փորձաշրջանի ընդհանուր ժամաքանակը սահմանվում է 720 ակադեմիական ժամ: Փորձաշրջանի ավարտին յուրաքանչյուր ունկնդիր գնահատվում է՝ դրական կամ բացասական:

7. Ուսումնառության ընդհանուր ժամաքանակը յուրաքանչյուր մասնագիտացմամբ Ունկնդիրների համար սահմանվում է 1026 ակադեմիական ժամ:

8. Ուսումնառության տևողությունը սահմանվում է 7 ամիս 2 շաբաթ (2018 թվականի փետրվարի 26-ից հոկտեմբերի 12-ը)՝ ներառյալ 4 ամիս տևողությամբ փորձաշրջանը (2018 թվականի հունիսի 11-ից հոկտեմբերի 12-ը):

II. Ուսումնառության ժամանակային կառուցվածքը
(քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ ունկնդիրների)

	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Ուսուցման 1-ին հատված (փետրվարի 26- ապրիլի 13)	110 ժամ (7 դասընթաց) (փետրվարի 26- մարտի 30)	10 ժամ (5 քննություն) (ապրիլի 2- ապրիլի 13)	—	120 ժամ
Ուսուցման 2-րդ հատված (ապրիլի 16- հունիսի 1)	100 ժամ (6 դասընթաց) (ապրիլի 16- մայիսի 18)	8 ժամ (4 քննություն) (մայիս 21- հունիս 1)	—	108 ժամ
Ուսուցման 3-րդ հատված (հունիսի 4- հուլիսի 20)	70 ժամ (6 դասընթաց) (հունիսի 4- հուլիսի 6)	8 ժամ (4 քննություն) (հուլիսի 9 – հուլիսի 20)	120 ժամ (հունիսի 11- հուլիսի 20)	198 ժամ
Ուսուցման 4-րդ հատված (հուլիսի 23- հոկտեմբերի 12)	—	—	600 ժամ (հուլիսի 23- հոկտեմբերի 12)	600 ժամ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	280 ժամ	26 ժամ	720 ժամ	1026 ժ

III. Ուսումնառության ժամանակային կառուցվածքը
(քրեաիրավական մասնագիտացմամբ ունկնդիրների)

	Դասընթացների ժամաքանակ	Քննաշրջանի ժամաքանակ	Փորձաշրջանի ժամաքանակ	Ընդհանուր ժամաքանակ
Ուսուցման 1-ին հատված (փետրվարի 26- ապրիլի 13)	100 ժամ (5 դասընթաց) (փետրվարի 26- մարտի 30)	8 ժամ (4 քննություն) (ապրիլի 2- ապրիլի 13)	—	108 ժամ
Ուսուցման 2-րդ հատված (ապրիլի 16- հունիսի 1)	110 ժամ (6 դասընթաց) (ապրիլի 16- մայիսի 18)	10 ժամ (5 քննություն) (մայիսի 21- հունիսի 1)	—	120 ժամ
Ուսուցման 3-րդ հատված (հունիսի 4- հուլիսի 20)	70 ժամ (7 դասընթաց) (հունիսի 4- հուլիսի 6)	8 ժամ (4 քննություն) (հուլիսի 9- հուլիսի 20)	120 ժամ (հունիսի 11- հուլիսի 20)	198 ժամ
Ուսուցման 4-րդ հատված (հուլիսի 23- հոկտեմբերի 12)	—	—	600 ժամ (հուլիսի 23- հոկտեմբերի 12)	600 ժամ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ	280 ժամ	26 ժամ	720 ժամ	1026 ժ

IV. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ) ՑԱՆԿ

1. Ընդհանուր և հարակից մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
1.	JC-J-002-18	ՀՀ սահմանադրական իրավունքի գիտության և սահմանադրական արդարադատության արդի միտումները	10
2.	JC-J-003-18	ՄԻԵԴ իրավաբանության հիմունքները և արդի միտումները	10
3.	JC-J-004-18	Իրավաբանական գիր և մեկնաբանություն	10
4.	JC-J-005-18	Դատավորի մասնագիտական էթիկա և գործունեության գնահատում	10
5.	JC-J-014-18	Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր	10
6.	JC-G-004-18	Փաստարկում և հռետորաբանություն	20
7.	JC-G-028-18	Համակարգչային հմտություններ	10

2. Հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլներ

2.1. Քաղաքացիաիրավական մասնագիտացմամբ հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
8.	JC-C-001-18	ՀՀ պարտավորական իրավունքի արդի հարցեր	30
9.	JC-C-003-18	ՀՀ կորպորատիվ իրավունքի արդի հարցեր	10
10.	JC-C-004-18	ՀՀ սնանկության վարույթի արդի հարցեր	10
11.	JC-C-005-18	ՀՀ մտավոր սեփականության իրավունքի արդի հարցեր	10
12.	JC-C-008-18	ՀՀ աշխատանքային իրավունքի արդի հարցեր	10
13.	JC-C-009-18	ՀՀ ժառանգական իրավունքի արդի հարցեր	10
14.	JC-C-010-18	ՀՀ ընտանեկան իրավունքի արդի հարցեր	10
15.	JC-C-011-18	Դատական ակտի մշակման հմտություններ	20
16.	JC-C-017-18	ՀՀ սեփականության իրավունքի արդի հարցեր	20
17.	JC-C-018-18	ՀՀ քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր և դատական նիստի անցկացման հմտություններ	40
18.	JC-C-031-18	Իրավական օգնության և առևտրային արբիտրաժների ակտերի ճանաչման ու կատարման վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման հիմնախնդիրներ	10
19.	JC-C-032-18	Հատուկ վարույթի գործերով քննության առանձնահատկությունները	20

**2.2 Քրեաիրավական մասնագիտացմամբ
հատուկ մասնագիտական դասընթացների մոդուլ**

N	Դասիչ	Անվանում	Ժ/ք
20.	JC-Q-002-18	ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցեր	40
21.	JC-Q-003-18	ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր	40
22.	JC-Q-004-18	Դատական քննության անցկացման հմտությունները քրեական դատավարությունում	20
23.	JC-Q-012-18	Դատական ակտի մշակման հմտություններ	20
24.	JC-Q-013-18	Պատժի նշանակման հիմնախնդիրներն ու պատժի կատարման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունները	20
25.	JC-Q-030-18	Կիբերհանցագործությունների վերաբերյալ գործերի քննության արդի հարցեր	10
26.	JC-Q-032-18	Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության արդի հարցեր	10
27.	JC-Q-045-18	Խոցելի անձանց մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունները	10
28.	JC-Q-054-18	Իրավական օգնության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման հիմնախնդիրները քրեական գործերով	10
29.	JC-Q-056-18	Խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չեղարկվելու իրավունքի ապահովման արդի հարցեր	10
30.	JC-Q-070-18	Կոռուպցիոն հանցագործությունների քննության առանձնահատկությունները	10

**V. ԴԱՍԱՎԱՆԴՎՈՂ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐԻ (ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ)
ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ**

1. JC-J-002-18. ՀՀ սահմանադրական իրավունքի գիտության և սահմանադրական արդարադատության արդի միտումները

Դասընթացը պայմանավորված է սահմանադրական իրավունքի գիտության և սահմանադրական արդարադատության ոլորտում Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է սահմանադրական իրավունքի գիտության զարգացման արդի միտումները, Հայաստանի Հանրապետության դատական իշխանության սահմանադրական հիմունքների (դատական իշխանության մարմինների համակարգի կազմակերպման և գործունեության կարգի), սահմանադրական արդարադատության (սահմանադրական դատարանի իրավական կարգավիճակի, սահմանադրական դատարանի և պետական իշխանության այլ

մարմինների փոխհարաբերությունների, սահմանադրական դատարանի լիազորությունների, դրանց իրականացման կարգի) վերաբերյալ հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-J-003-18 դասընթացի հետ համատեղ:

2. JC-J-003-18. ՄԻԵԴ իրավաբանության հիմունքները և արդի միտումները

Դասընթացը պայմանավորված է ՄԻԵԴ գործունեության վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՄԻԵԴ-ի և ազգային դատարանների միջև երկխոսությունը, ցույց է տալիս հիմնարար իրավունքների՝ անձնական կյանքի հարգման, անձնական ազատության, ֆիզիկական և հոգեկան անձեռնմխելիության, խոշտանգումների արգելքի կապը արդար դատաքննության իրավունքի հետ՝ ապացույցների ձեռք բերման, գնահատման և կիրառության լույսի ներքո: Այդ իմաստով մանրամասնորեն ներկայացվում է, թե արդար դատաքննության ընդհանուր իրավունքի վրա ինչ ազդեցություն կարող է թողնել ապացույցների ձեռք բերումը այնպիսի գործողություններ կատարելու ընթացքում, ինչպիսիք են, օրինակ, բերման ենթարկելը, ձերբակալումը, կալանավորումը, բնակարանի խուզարկությունը, օպերատիվ հետախուզական միջոցառումները, անձից նմուշներ վերցնելը, առերեսումը, հակընդդեմ հարցման գործողությունը, պաշտպանի ներգրավումը և այլ դատավարական ու քննչական գործողությունները, որոնք իրականացվում են վերը նշված հիմնարար իրավունքների միջամտությամբ:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-J-002-18 դասընթացի հետ համատեղ:

3. JC-J-004-18. Իրավաբանական գիր և մեկնաբանություն

Դասընթացը պայմանավորված է համոզիչ և որակյալ իրավական վերլուծությունների շարադրման ոլորտում կարողությունների ու հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է IRAC համակարգով իրավական վերլուծությունների կատարման և շարադրման, իրավական ակտերի իրավամեկնաբանողական հնարքների կիրառման, իրավական վերլուծությունների լեզվական որակների ապահովման հետ կապված հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-G-028-18 դասընթացի հետ համատեղ:

4. JC-J-005-18. Դատավորի մասնագիտական էթիկա և գործունեության գնահատում

Դասընթացը պայմանավորված է դատավորի մասնագիտական էթիկայի կանոնների հետ կապված գիտելիքներ հաղորդելու և դրանք կենսագործելու կարողություններ ձևավորելու, դատավորների գործունեության գնահատման և առաջխաղացման՝ նոր օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշների ներկայացման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է արդարադատություն իրականացնելիս և ոչ դատական գործունեության ընթացքում դատավորի վարքագծի կանոնների, դատավորների էթիկայի հարցերով վարույթի հետ կապված հարցերը, դատավորի ինքնաբացարկի հիմքերը, կարգը և դրա կիրառման առաջադեմ պրակտիկան, ինչպես նաև դատավորների գործունեության գնահատման և առաջխաղացման՝ նոր օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-J-014-18 դասընթացի հետ համատեղ:

5. JC-J-014-18. Հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիայի դեմ պայքարի բնագավառում գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է Հայաստանի Հանրապետությունում հանրային ծառայության ոլորտում կոռուպցիոն երևույթների դեմ պայքարի հիմնահարցերը, հակակոռուպցիոն պայքարի իրավական կարգավորումները (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի դեմ պայքարող պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) և Եվրախորհրդի Փողերի լվացման ու ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հանձնաժողովի (ՄՈՆԻՎԱԼ) հանձնարարականները), կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինստիտուցիոնալ շրջանակների (ներպետական և միջազգային, այդ թվում՝ ԳՐԵԿՈ-ի և ՄՈՆԻՎԱԼ-ի գործունեությունը), համապատասխան այլ շահագրգիռ կողմերի (հասարակական կազմակերպությունների, ՁԼՄ-ների) մասնակցության և պետության կողմից ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ հարցերը:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-J-005-18 դասընթացի հետ համատեղ:

6. JC-G-004-18. Փաստարկում և հռետորաբանություն

Դասընթացը պայմանավորված է Ունկնդիրներին ապացուցման, հերքման, հիմնավորման, զրուցակիցների մեջ համոզմունքի ձևավորման, բանավոր խոսքի արտահայտչականության, բանավեճի վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է փաստարկման գործընթացի բաղադրիչները, եղանակները և առավել հաճախ հանդիպող սխալները, փաստարկման համակարգին ներկայացվող պահանջները, մեղադրական ճառի կառուցվածքը, բաղադրիչները և դրան ներկայացվող պահանջները, ավանդական և ժամանակակից հռետորաբանության զինանոցը, բանավեճի ընթացքում կիրառվող կառուցողական և ապակառուցողական տեխնոլոգիաներն ու վերջիններիս չեզոքացման մեթոդաբանական սկզբունքները:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

7. JC-G-028-18. Համակարգչային հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է Ունկնդիրներին համակարգչային ծրագրերով աշխատելու, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության և իրավական տեղեկատվական որոնման համակարգերից օգտվելու գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև այդ գիտելիքների ընդլայնման շարունակական զարգացման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է «Microsoft Office Word» և «Microsoft Office Excel» ծրագրերից առավել արդյունավետ օգտվելու կարողությունները, ինչպես նաև իրավական-տեղեկատվական-որոնողական՝ «<http://www.arlis.am/>», «<http://datalex.am/>», «<https://www.e-draft.am/>», «<https://hudoc.echr.coe.int/>» և այլ համացանցային ռեսուրսներից օգտվելու ունակություններն ու համակարգչից օգտվելու այլ հմտություններ:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-J-004-18 դասընթացի հետ համատեղ:

8. JC-C-001-18. ՀՀ պարտավորական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է պարտավորական իրավունքի նոր իրավական դիրքորոշումները մատուցելու, տվյալ ոլորտում առկա հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է պայմանագրային և քվազի-պայմանագրային (անհիմն հարստացման, առանց հանձնարարության, ի շահ ուրիշի գործողությունների) պարտավորությունների, արտապայմանագրային (դելիկտային), մասնավորապես ոչ նյութական վնասի հատուցման, քաղաքացու կյանքին, առողջությանը պատճառված վնասը հատուցելու ինստիտուտի առանձնահատկությունների, և քվազի-դելիկտային (աշխատողի պատճառած վնասի համար պատասխանատվության) պարտավորությունների ծագման, փոփոխման և դադարման հետ կապված իրավահարաբերություններից բխող հարցերը, ապահովագրական իրավահարաբերություններից բխող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները: Դասընթացը ներառում է նաև անձնական տվյալների պաշտպանության վերաբերյալ նոր իրավակարգավորումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

9. JC-C-003-18. ՀՀ կորպորատիվ իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է կորպորատիվ իրավունքում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների, կորպորատիվ իրավունքի սուբյեկտների, դրանց ստեղծման, վերակազմակերպման, լուծարման, գործունեության կազմակերպման, մասնակիցների իրավունքների և պարտականությունների, արժեթղթերի թողարկման և տեղաբաշխման, կորպորատիվ վեճերի և այլ հարցերի հետ կապված իրավահարաբերություններից բխող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-C-008-18 դասընթացի հետ համատեղ:

10. JC-C-004-18. ՀՀ սնանկության վարույթի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է սնանկության վարույթում առկա հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է սնանկության գործերի քննության կարգի և առանձնահատկությունների, սնանկ ճանաչելու հարցի լուծման, սնանկության վարույթի ընթացքում կայացվող դատական ակտերի, մորատորիումի, համարժեք պաշտպանության, ինչպես նաև սնանկ ճա-

նաչված անձի և պարտատերերի իրավունքների պաշտպանության հետ կապված հարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

11. JC-C-005-18. ՀՀ մտավոր սեփականության իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է ապրանքային նշանի և մտավոր գործունեության արդյունքների իրավական կարգավորման և դրա պաշտպանության արդի հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է ապրանքային նշանների, աշխարհագրական նշումների և ապրանքի ծագման տեղանունների նկատմամբ իրավունքների ծագման, իրավունքների իրացման, դրանց իրավական պաշտպանության, ապրանքային նշանների նկատմամբ իրավունքների խախտումների հետ կապված հարցերը, մտավոր գործունեության արդյունքների (գիտության, գրականության և արվեստի ստեղծագործություններ, կատարումներ, գյուտեր, օգտակար մոդելներ, արդյունաբերական նմուշներ) նկատմամբ գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքների ծագման, դրանց իրացման և իրավական պաշտպանության ոլորտում ծագող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

12. JC-C-008-18. ՀՀ աշխատանքային իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է աշխատանքային իրավունքում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է աշխատանքային իրավահարաբերությունների կողմերի իրավունքների պաշտպանության, պատասխանատվության, աշխատանքային օրենսդրության պահպանման նկատմամբ հսկողության և վերահսկողության հարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-C-003-18 դասընթացի հետ համատեղ:

13. JC-C-009-18. ՀՀ ժառանգական իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է ժառանգական իրավունքում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է ժառանգական իրավահարաբերությունների ծագման, դադարման, ըստ կտակի և ըստ օրենքի ժառանգության, ժառանգության ընդունման, դրա ձևակերպման, բաժանման, ժառանգությունից հրաժարման, ժառանգության պահպանման և կառավարման, ժառանգության հետ կապված ծախսերի հատուցման հարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-C-017-18 դասընթացի հետ համատեղ:

14. JC-C-010-18. ՀՀ ընտանեկան իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է ընտանեկան իրավունքում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է ժառանգական իրավահարաբերությունների ծագման, դադարման, ամուսնության կնքման և դադարման, ամուսինների անձնական ոչ գույքային և գույքային իրավունքների և պարտականությունների, երեխայի դաստիարակությանը ծնողների մասնակցության, ալիմենտային պարտավորությունների, ծնողների իրավունքների և պարտավորությունների, երեխայի իրավունքների, խնամակալության և հոգաբարձության մարմնի դերի և նշված ոլորտներում ՀՀ դատական պրակտիկայում առկա հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

15. JC-C-011-18. Դատական ակտի մշակման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատական ակտերի կառուցվածքին և բովանդակությանը ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է դատական վարույթների ընթացքում դատարանի կողմից կայացվող դատական ակտերին ներկայացվող կառուցվածքային և բովանդակային պահանջների վերաբերյալ գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

16. JC-C-017-18. ՀՀ սեփականության իրավունքի արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է սեփականության իրավունքի ոլորտում առկա հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման համար:

Դասընթացը ներառում է Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին եվրոպական կոնվենցիայով և ներպետական օրենսդրությամբ երաշխավորված սեփականության իրավունքի հասկացության, բովանդակության, ծագման, ձեռքբերման և դադարման հիմքերի, ընդհանուր սեփականության իրավունքի պաշտպանության իրավահարաբերություններից բխող հարցերը, ինչպես նաև սեփականության իրավունքի վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի և Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի որոշումներում արտահայտված իրավական դիրքորոշումներն ու դրանց կիրառման հիմնախնդիրները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-C-009-18 դասընթացի հետ համատեղ:

17. JC-C-018-18. ՀՀ քաղաքացիական դատավարության արդի հարցեր և դատական նիստի անցկացման հմտություններ

Դասընթացն պայմանավորված է քաղաքացիական դատավարության տարբեր փուլերում ծագող հիմնահարցերի, քաղաքացիական դատավարությունում դատական նիստերի անցկացման վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և դրանց կիրառման կարողությունների ու հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է քաղաքացիական գործը դատաքննության նախապատրաստելու, ապացուցման, դատաքննության ընթացքում ծագող հիմնահարցերը, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները, գործի դատաքննության, առանձին տեսակի գործերի վարույթների անցկացման, միջնորդություններին արձագանքման հետ կապված գործնական հարցերը, հաշտարարության կարգով վեճերի լուծման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև դատական ակտերի հարկադիր կատարման վարույթին առնչվող դատարանի քննության ենթակա հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ JC-C-032-18 դասընթացի հետ համատեղ:

18. JC-C-031-18. Իրավական օգնության և առևտրային արբիտրաժների ակտերի ճանաչման ու կատարման վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման հիմնախնդիրներ

Դասընթացը պայմանավորված է միջազգային փոխօգնության արդի հարցերի վերաբերյալ Ունկնդիրների գիտելիքների ծավալի ընդլայնմանն ու դրանց գործնական կիրառման հմտությունների կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ օրենսդրությամբ, այդ թվում՝ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված միջազգային փոխօգնության տեսակների, եղանակների, սուբյեկտների, պայմանների, օտարերկրյա դատարանների ու առևտրային արբիտրաժների ակտերի ճանաչման ու կատարման վերաբերյալ իրավակիրառ պրակտիկայում առկա խնդիրները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

19. J-C-032-18. Հատուկ վարույթի գործերով քննության առանձնահատկությունները

Դասընթացն անհրաժեշտ է հատուկ վարույթների առանձին տեսակների առանձնահատկությունների վերաբերյալ ունկնդիրների գիտելիքներն ընդլայնելու, դրանց կիրառման հմտությունները կատարելագործելու, ինչպես նաև իրավական նոր դիրքորոշումները ունկնդիրներին մատուցելու համար:

Դասընթացը ներառում է հատուկ վարույթների առանձին տեսակների, այդ թվում երեսայի որդեգրման, քաղաքացուն հոգեբուժական հիվանդանոցային հարկադիր բուժման են-

թարկելու, իրավաբանական նշանակություն ունեցող փաստերի հաստատման, հարկադիր կատարողի դիմումով կողմերի հաշտության համաձայնության հիման վրա դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող դատական ակտի վերանայման գործերով վարույթների առանձնահատկություններն ու դրանց վերաբերյալ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները:

Դասընթացը նախատեսված է քաղաքացիաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով՝ JC-C-018-18 դասընթացի հետ համատեղ:

20. JC-Q-002-18. ՀՀ քրեական իրավունքի արդի հարցերը

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական իրավունքի ոլորտում իրականացված և իրականացվող բարեփոխումների, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՄԻԵԴ, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է քրեական իրավունքի ընդհանուր մասի ինստիտուտները, այդ թվում՝ պատժողական քաղաքականության զարգացման միտումները և հեռանկարները, ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված հանցավոր արարքների (մասնավորապես՝ մարդու կյանքի և առողջության, սեռական ազատության և անձեռնմխելիության, ընտանիքի և երեխայի շահերի, սեփականության, տնտեսական գործունեության (այդ թվում՝ հանցավոր ճանապարհով ստացված գույքն օրինականացնելը (փողերի լվացումը)), հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի և բնակչության առողջության, մասնավորապես՝ թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառության, շրջակա միջավայրի անվտանգության, ինչպես նաև պետական իշխանության, պետական ծառայության և կառավարման կարգի դեմ ուղղված հանցագործությունների և այլն) ճշգրիտ որակման հիմնահարցերը և դրանց լուծման ոլորտում օրենսդրական ու իրավակիրառ փորձը, քրեական իրավունքի ոլորտում ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները, ՀՀ նկատմամբ դրա կիրառման հարցերը, ՀՀ ստանձնած միջազգային պարտավորությունների բովանդակությունը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության՝ մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերը, դրանց կիրառման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքները, դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը), քրեական նոր օրենսգրքի նախագծի հիմնադրույթները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

21. JC-Q-003-18. ՀՀ քրեական դատավարության արդի հարցեր

Դասընթացն անհրաժեշտ է քրեական դատավարության ոլորտում նոր իրավական զարգացումների, ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերի, վիճահարույց հարցերի շուրջ ՄԻԵԴ, ՀՀ Սահմանադրական դատարանի, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի ակտերում արտահայտված իրավական դիրքորոշումների, ՀՀ քրեական

դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծում սահմանված իրավակարգավորումների էության և տրամաբանության վերաբերյալ գիտելիքներ հաղորդելու, ինչպես նաև դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ձևավորելու համար:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ քրեական դատավարության առանձին ինստիտուտները, դրանց վերաբերյալ ՀՀ Սահմանադրական դատարանի և ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի իրավական դիրքորոշումները և դրանց կիրառման հիմնախնդիրները: Մասնավորապես, ապացույցները և ապացուցման գործընթացը քրեական դատավարությունում, քրեական դատավարության ոլորտում ՄԻԵԿ-ով երաշխավորված իրավունքների պաշտպանության անհրաժեշտ երաշխիքների ապահովման հիմնախնդիրները, դրանց վերաբերյալ ՄԻԵԴ իրավական դիրքորոշումները և ՀՀ-ում դրանց կիրառման հիմնահարցերը, ՀՀ մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերի կիրառման գործնական հարցերը (այդ թվում՝ Միավորված ազգերի կազմակերպության Մարդու իրավունքների վերաբերյալ հիմնական պայմանագրերի և դրանց կիրառման առանձնահատկությունների, ինչպես նաև «Քաղաքական և քաղաքացիական իրավունքների մասին» միջազգային դաշնագրում ամրագրված իրավունքների, ինչպես նաև դրանց ներպետական օրենսդրությունում կիրառելիության և Կամընտիր արձանագրությամբ հասանելի դարձած ընթացակարգերի հարցերը), քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծի հիմնադրույթները, քրեական դատավարության սկզբունքների նոր համակարգը, քրեական դատավարության նոր հասկացությամբ ապարատը, հանրային և մասնավոր շահերի հավասարակշռված պաշտպանության նոր կառուցակարգերին վերաբերող հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

22. JC-Q-004-18. Դատական քննության անցկացման հմտությունները քրեական դատավարությունում

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական դատավարությունում դատական քննության անցկացման հմտությունների վերաբերյալ Ունկնդիրների ելակետային գիտելիքների ծավալն ընդլայնելու և դրանք պատշաճ կենսագործելու կարողություններ ու հմտություններ ձևավորելու անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է դատարանի կողմից քրեական գործը վարույթ ընդունելու, գործը դատական քննության նախապատրաստելիս ընդունվող որոշումների, և դատական նիստի նախապատրաստական մասում ծագող գործնական հարցերը, դատաքննության անցկացման ձևին, այդ թվում՝ դատական նիստի ընթացակարգի պահպանմանը, հարցաքննությունների կատարմանը, ապացույցների հետազոտմանը, միջնորդություններին արձագանքմանը, ինչպես նաև դատավճռի կայացմանը վերաբերող գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է բանավոր եղանակով:

23. JC-Q-012-18. Դատական ակտի մշակման հմտություններ

Դասընթացը պայմանավորված է դատական ակտերի կառուցվածքին և բովանդակությանը ներկայացվող պահանջների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է դատական վարույթների ընթացքում դատարանի կողմից կայացվող դատական ակտերին ներկայացվող կառուցվածքային և բովանդակային պահանջների վերաբերյալ գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

24. JC-Q-013-18. Պատժի նշանակման հիմնախնդիրներն ու պատժի կատարման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունները

Դասընթացը պայմանավորված է պատժողական քաղաքականության հիմնահարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ քրեական օրենսդրությամբ նախատեսված պատժի տեսակների և պատժի նշանակման հիմնահարցերի, այդ թվում՝ պատժատեսակի, պատժաչափի ընտրության, պատժից ազատելու, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու, հետաձգելու, մեղմ կամ խիստ պատիժ նշանակելու չափորոշիչների վերաբերյալ հիմնահարցերը, պատժի կատարման ընթացքում ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի կիրառման այդ թվում՝ պրոբացիայի ինստիտուտի կիրառման հիմնախնդիրները, օրենքով սահմանված կարգով կիրառված այլ-ընտրանքային խափանման միջոցների, ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժների, անվտանգության միջոցների, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու և պատժից պայմանական վաղաժամկետ ազատելու հետևանքով փորձաշրջան նշանակելու, պատժի կրումից ազատելու, պատժի կրումը հետաձգելու նկատմամբ պրոբացիայի շահառուի նկատմամբ վերահսկողության իրականացման հիմնահարցերը, հանցավորություն ծնող պատճառների ու պայմանների, հանցագործությունների կանխարգելմանն ուղղված կոնկրետ միջոցառումների վերաբերյալ հիմնահարցերը, ինչպես նաև պատժի տեսակի և չափի ընտրության կրիմինալոգիական հիմնավորվածության, պատիժ նշանակելիս կրիմինալոգիական իրողության հաշվառման վերաբերյալ հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-Q-070-18 դասընթացի հետ համատեղ:

25. JC-Q-030-18. Կիբերհանցագործությունների վերաբերյալ գործերի քննության արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է «Կիբերհանցագործությունների մասին» ԵԽ Կոնվենցիայի կիրառման, նշված բնույթի հանցագործությունների որակման և քննության առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է «Կիբերհանցագործությունների մասին» ԵԽ Կոնվենցիայով նախատեսված քրեական հանցագործությունների վերաբերյալ նորմերի իմպլեմենտացիայի խնդիրները ՀՀ քրեական օրենսգրքում, նշված Կոնվենցիայի հիման վրա ստեղծված կոմիտեի (T-CY)՝ արարքների որակման հետ կապված բանաձևերը, ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված արարքների որակման հիմնախնդիրները, էլեկտրոնային ապացույցների հետ աշխա-

տելու քրեադատավարական առանձնահատկությունները և նշված բնույթի հանցագործություններով միջազգային փոխօգնության հիմնախնդիրները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

26. JC-Q-032-18. Մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության արդի հարցերը

Դասընթացն անհրաժեշտ է մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության ոլորտին վերաբերող իրավակարգավորումների վերաբերյալ գիտելիքների հաղորդման և դրանք կենսագործելու կարողությունների ու հմտությունների կատարելագործման համար:

Դասընթացը ներառում է խափանման միջոց կալանքի կիրառման և ժամկետի երկարացման պայմանները և հիմքերը, կալանավորման հարցի դատական քննության, մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության գործնական հարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

27. JC-Q-045-18. Խոցելի անձանց մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունները

Դասընթացը պայմանավորված է խոցելի անձանց (անչափահասներ, բռնության ենթարկված կանանց, հաշմանդամներ և այլն) մասնակցությամբ վարույթի առանձնահատկությունների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման և կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է խոցելի անձանց նկատմամբ (կասկածյալ, մեղադրյալ) և նրանց մասնակցությամբ (վկա, տուժող) իրականացվող մինչդատական և դատական վարույթների անցկացման առանձնահատկությունների վերաբերյալ հիմնահարցերը:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-Q-056-18 դասընթացի հետ համատեղ:

28. JC-Q-054-18. Իրավական օգնության վերաբերյալ միջազգային համաձայնագրերի կիրառման հիմնախնդիրները քրեական գործերով

Դասընթացը պայմանավորված է քրեական գործերով միջազգային փոխօգնության արդի հարցերի վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման ու դրանց գործնական կիրառման հմտությունների կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է ՀՀ օրենսդրությամբ, այդ թվում՝ միջազգային պայմանագրերով նախատեսված միջազգային փոխօգնության տեսակների, եղանակների, սուբյեկտների, պայմանների վերաբերյալ իրավակիրառ պրակտիկայում առկա խնդիրները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով:

29. JC-Q-056-18. Խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման արդի հարցեր

Դասընթացը պայմանավորված է խոշտանգման և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի չենթարկվելու իրավունքի ապահովման օրենսդրական պահանջների, միջազգային չափանիշների վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է խոշտանգումների արգելքի, դրա կանխարգելման, արձանագրման և արդյունավետ քննության, Ստամբուլի արձանագրության չափանիշներին համապատասխան խոշտանգումների ու վատ վերաբերմունքի հետքերի փաստագրման վերաբերյալ հարցերը, ՄԻԵԿ կոնվենցիայի 3-րդ հոդվածը, խոշտանգումների և այլ դաժան, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի դրսևորման դեպքերով արարքի որակման և գործերի քննության առանձնահատկությունները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-Q-045-18 դասընթացի հետ համատեղ:

30. JC-Q-070-18 Կոռուպցիոն հանցագործությունների քննության առանձնահատկությունները

Դասընթացը պայմանավորված է կոռուպցիոն հանցագործությունների որակման և քննության առանձնահատկությունների, ինչպես նաև կոռուպցիայի դեմ պայքարի ոլորտում միջազգային համագործակցության վերաբերյալ գիտելիքների ծավալի ընդլայնման ու դրանց գործնական կիրառման հմտությունների կատարելագործման անհրաժեշտությամբ:

Դասընթացը ներառում է հակակոռուպցիոն պայքարի միջազգային իրավական կարգավորումները, այդ թվում՝ Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի դեմ պայքարող պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) և Եվրախորհրդի Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի հանձնաժողովի (ՄՈՆԻՎԱԼ) հանձնարարականները), վերջիններիս անդամակցող պետությունների կողմից ձեռնարկվող միջոցառումների վերաբերյալ հարցերը, հակակոռուպցիոն պայքարի ներպետական իրավական կարգավորումները, ՀՀ քրեական օրենսգրքով նախատեսված առանձին կոռուպցիոն հանցագործությունների քրեաիրավական բնութագրերը, որակման հիմնախնդիրները, ինչպես նաև դատական պրակտիկայում առկա իրավական դիրքորոշումները, կոռուպցիոն հանցագործությունների քննության առանձնահատկությունները:

Դասընթացը նախատեսված է քրեաիրավական մասնագիտացման Ունկնդիրների մասնագիտական պատրաստման համար:

Գնահատումն իրականացվում է գրավոր եղանակով՝ JC-Q-013-18 դասընթացի հետ համատեղ: